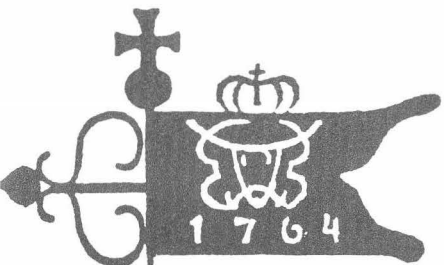

4/6.4 Hlv

HVIDOVRE KOMMUNES
LOKALHISTORISKE ARKIV
Medborgerhuset
Hvidovrevej 280
2650 Hvidovre

HVIDOVRE LOKALHISTORIE

Hvidovre Lokalhistoriske Selskab

10. årgang, nr. 1 . Februar 1992

Indhold

Kære læser	side 3
Formandens årsberetning	side 5
En sort / hvid rejse	side 10
Rytterskoledage i september	side 12
Arkivets årsberetning	side 22
Medlemsmøder	side 29

HVIDOVRE LOKALHISTORIE udgives af Hvidovre Lokalhistoriske Arkiv og Hvidovre Lokalhistoriske Selskab. Det udkommer fire gange årligt og tilsendes selskabets medlemmer

Redaktion: Lisbeth Magnussen og Hans Chr. Thomsen
Adresse : Lokalhistorisk Arkiv
Medborgerhuset, Hvidovrevej 280
2650 Hvidovre
Tlf. 31 78 02 22 lok. 227

ISSN 0902-3046

Kære læser

Vi bringer i dette nummer Formanden for Hvidovre Lokalhistoriske Selskab, Per E. Hansens, beretning fra den 13. ordinære generalforsamling. Ligeledes bringer vi arkivar Poul Sverrilds årsberetning fra Lokalhistorisk Arkiv 1991.

Endvidere har vi fundet et familiealbum frem, og herfra valgt nogle billeder fra en Hvidovreborgers rejse til Norge.

De er fra før Spies' og Tjæreborgs og Caravelernes tid. De er fra en periode, hvor det tog tid at ankomme til rejsens bestemmelsessted, samtidig med, at der også var en kortere ferie til det.

Sammenlignet med i dag var naturen dengang om ikke et højtids-rum, så dog et rum man færdedes i med jakkesæt, slips og blød hat. Naturen var en messe værd, og f.eks. ikke en art motionsrum for joggere, for ikke at tale om et forureningsproblem.

For- og bagsidebillederne er fra samme familiealbum, som billederne inde i bladet.

Forsidebilledet giver næsten sig selv - der gives mange typer naturoplevelser, og nogle af dem bliver dobbelt så gode, hvis man er to om dem.

Bagsidebilledet er fra Norge og viser én mulig transportform, og det viser en flot gammel maskine med et "badekar" af en sidevogn. Vor rejsende har lånt motorcyklen til foto-brug.

13. ordinære generalforsamling

Hvidovre Lokalhistoriske Selskab. 25. november 1991

Arrangementer

Lokalhistorisk Selskab har ét arrangement i marts og ét i april.

Den **16. marts** holder Svend Hansen foredrag. Han er fra Hvidovre og har sejlet på de 7 Verdenshave. Han vil fortælle om sit liv.

Den **6. april** vil arkivar Poul Sverrild og medlem af Lokalhistorisk Selskabs bestyrelse, Lisbeth Magnussen, vise gamle og nye lysbilleder fra Hvidovre.

Begge arrangementer finder sted i Bibliotekscaféen i Medborgerhuset kl. 19.30.

Vi skal henlede opmærksomheden på det arrangement, som den amatørarkæologiske forening for Vestegnen "Tværpilen" står for. Det finder sted **d. 7. marts** i Bibliotekscaféen i Medborgerhuset fra kl. 10.00 til 15.00. Ideen er at alle kan fremvise fundne oltidsfund og få stedet registreret.

Redaktionen

Formandens beretning.

Dette er 13. gang, der afholdes ordinær generalforsamling i Hvidovre lokalhistoriske Selskab. Det er første gang, at jeg som formand for selskabet skal fortælle om året, der gik. Det er altid vanskeligt at skulle overtage kommandoen efter en gammel skipper, der med årelang erfaring har styret skuden fra rygraden. Hver gang var første gang for mit vedkommende i denne Selskabets 12. sæson. Nogle gange har det været med sved på panden - og alligevel må jeg sige, at det er gået rimeligt godt. Vi har haft de sædvanlige møder og sammenkomster, som jeg i det følgende, traditionen tro, skal gennemgå i kronologisk orden.

Vort første møde i januar foregik på Risbjerggård. Det var skoleinspektør Steen Jensen fra Smørum, som fortalte om den lille private forening derude og deres måde at gribe sagerne an på i det lokalhistoriske arbejde. Det var en kold affære på Risbjerggård, men de ca. 50 fremmødte medlemmer fik alligevel en god aften. Steen Jensen er en hyggelig mand og god fortæller. Han sluttede forøvrigt af med at invitere os til Smørum, et arrangement vi vil tage op her i foråret.

Det næste arrangement foregik også på Risbjerggård. Denne gang havde vi i samarbejde med Hovedbiblioteket inviteret forfatteren Peter Seeberg. Det blev et meget aktuelt møde med en forfatter, som netop havde modtaget boghandlernes pris som årets forfatter. Peter Seeberg er foruden sit forfatterskab også kendt som museumsmand, arkæolog og en livsnyder, der sætter pris på de lyse sider i tilværelsen. Der var mødt ca. 150 og Seeberg fortalte om lokalsamfundets vilkår. Det var om fællesskab og ensomhed, om kulturen i vore landsbysamfund igenem de sidste 200 år. Alt i alt, en god aften.

Det tredje møde foregik på Bibliotekscaféen. Vi havde inviteret skolehistorikeren Ingrid Markussen til at fortælle om Rytterskoler generelt. Det var et møde, hvor vi også havde inviteret vore kollegaer fra Rødovre lokalhistoriske Forening. Vi var 90 mennesker, der lyttede til Markussens gode foredrag. Emnet "Rytterskoler" var aktuelt, fordi vi i

vort arrangement havde inviteret Rødovrefolkene til et kig på vor egen Rytterskole. For at mane tanken i jorden om, at skolen ikke har noget med heste at gøre. Mødet var varmt og udløste en geninvitation til Rødovre senere på året.

Så blev det sol, sommer og ferietid, og vi skal nu frem til efterårets store arrangement: **Rytterskoledagene**.

Der var gået mange forberedelser til dette arrangement. Bestyrelsen startede i maj måned og i august var der flere møder med forskellige involverede, indtil vi den 14.-15. september lod det hele løbe af stabelen. Vores blinde makker var - vejret - vi ved nu, at det ikke er noget problem. To gode dage for Hvidovre lokalhistorie. Med hjælp af flinke folk både i og uden for bestyrelsen, blev det et arrangement, som vi regner med at gentage i 1992. Belært af de erfaringer vi har gjort, håber vi at kunne gentage successen - stadigvæk med vejret som blind makker (700 deltagere).

Dagene foregik til dels i samarbejde med Hvidovre Kirkes Menighedsråd, som tilfældigvis havde høstgudstjeneste om søndagen, udendørs. Der var en permanent udstilling om Avedøre i skolestuen. Her var der også fremvisning af videofilm og lyd-diasshow om Hvidovre. Udenfor var der opstillet "boder", hvor Brugerrådet fra Holmegård Bibliotek og Arkivet var repræsenteret ligesom Selskabet selv. Vi havde indgået aftale med Hvidovre Folkedansere, og den lokale færøske gruppe optrådte for os med kædedans. Ud over dette havde Jens Kristensen travlt med at vise "Gitteret" på Torvet og følge interesserede rundt på Kirkegården. Oven i alt dette skal især de søde damer i køkkenet fremhæves. De sørgede for, at hele budgettet kunne løbe rundt, bl.a. ved salg og servering af kaffe og kage, vafler og saftvand og andre gode sager. Tak for det, kære damer. Det skal bemærkes, at ved denne lejlighed udkom Hans Thomsens bog om Avedøre og jeg må bemærke, at bogen er en gave til selskabets medlemmer, som kan afhente et eksemplar gratis, også her i aften.

Om mandagen den 16. september havde vi medlemsmøde i Bibliotekscafeen. Det var vort bestyrelsesmedlem Knud Kiegstad, der fortalte om sine drengeår i Hvidovre, en lokal beretning fra 50-erne. Knud fortalte friskt og frejdigt i et sprog, som vi alle forstod. Mødet blev overværet af ca. 40 medlemmer.

Et genvisit hos Rødovre lokalhistoriske Forening var fastsat til den 21. september. Vi besøgte Statens pædagogiske Forsøgscenter, som har til huse på Islevgård i Rødovre. Det blev en dejlig lørdag med godt vejr, men desværre kun få tilmeldte fra Hvidovre, vi var 10.

Forsøgscentret indeholder en ungdomsby, et minisamfund. Der er ved hjælp af sponsorer indretter posthus, bank/sparekasse, rådhus, fagforening, kiosk og en kirke er der også. Det var et interessant "kig". Bagefter kørte vi på Rødovregård, hvor Rødovre lokalhistoriske Forening var vært ved en tiltrængt kop kaffe med kage.

Oktobermødet blev, ligesom aftenen med Peter Seeberg, et tilløbsstykke. Vi havde inviteret historikeren Bent Blüdnikow, som netop havde udgivet bogen "Som om, de slet ikke eksisterede". Blüdnikow havde tidligere besøgt os her i Hvidovre. Dengang et tilbageblik på jødernes historie i Danmark. Denne gang med nogle facts omkring jøderne og deres forhold under Anden Verdenskrig. Hans bog har vakt opsigt i forskellige kredse, og vores aften var også vellykket med bl.a. stor spørgelyst.

Dette var årets sidste møde for medlemmerne. Vi er parat i 1992 med et program, som vil fremkomme senere. Jeg kan nævne et par ting vi har på repertoire. F.eks. håber vi i foråret at kunne byde på et møde med forfatteren Ebbe Kløvedal Reich. Ligesom arkivaren fra Søllerød Museum har tilbudt os en aften med foredrag om kirkegårds-registreringen af Hvidovre Kirkegård. Vi håber også at kunne arrangere en tur til Smørum, som tidligere nævnt. Ligesom vores egen arkivar Poul Sverrild sammen med lisbeth Magnussen vil løfte sløret for de nye...gamle Hvidovrebilleder, som vi blev snydt for i aften. Poul Sverrild er undskyldt, fordi der for tiden er rod i den - på biblioteket - p.g.a. ombygninger. Poul håber at komme i orden igen i nær fremtid.

Bestyrelsen har i årets løb haft 4-5 ordinære møder i Rytterskolen. Der har været debatteret mangt og meget på disse møder. Jeg må indrømme, at nye tider tilsyneladende er på vej. Vi vil i bestyrelsen prøve på at skabe en arbejdsfordeling, der tilgodeser os alle. Hidtil er det de få, der har båret hele læsset. Hvis vi nu fordeler byrderne, er der mulighed for, at vi alle kan være med uden at løbe sur i det hele. At være bestyrelsesmedlem er ulønnet og til tider utaknemmeligt. Jeg vil gerne

konstituere en bestyrelse den 4. december, hvor det er lysten, der driver værket. Vi regner med, som sagt tidligere, at knytte medlemmer til os uden for bestyrelsen, som kan hjælpe med diverse opgaver. F.eks. er det tidskrævende at redigere og udgive vort blad. Vi er i gang med at oprette en redaktion, som kan arbejde med bladet og kun bladet.

Vi har i årets løb haft en mærkværdig udmeldelse. I forbindelse med vor behandling af Ivang Haaemans bog "Den Forrågte Ungdom" var der en grundejerforening i Hvidovre, som syntes det var for groft at behandle en forhenværende Hipo-mand i en artikel i vort blad Hvidovre Lokalhistorie. Ideen var oprindeligt ved hjælp af bogen at behandle to sider af sagen, bl.a. ved i det efterfølgende nummer at behandle frihedskæmperens synspunkter. Det blev til en artikel med Helge Wiese.

Jeg kan ikke se, at vi kan arbejde med lokalhistorie uden at nævne tingene ved deres rette navne. Tænk, hvis man skulle skrive om Svenskekrigene uden at nævne svenskerne. Den Anden Verdenskrig ligger nu så langt bag os, at vi skal skynde os med at få nogle udsagn fra de mennesker, der var med. Disse udsagn skal vi have fra begge sider, hvad enten vi sympatiserer med meddeleren eller ej. At blive så ophidset, at man melder sig ud, vil jeg anse for at være lidt for hysterisk, og vi regner i bestyrelsen med, at det var "en enlig svale".

Jeg kan iøvrigt meddele, at mit interview med Helge Wiese, som er en hyggelig mand, ikke forløb uden problemer. Jeg anser mig selv for at være et nogenlunde teknisk begavet eksemplar af menneskeracen. Ikke desto mindre kom jeg til mødet med Wiese i Rytterskolen og fik stillet udstyret op. Helge Wiese fortalte, og han kan fortælle i timevis, så det var bare efter 2 timers forløb at stoppe manden og pakke udstyret sammen, sige tak o.s.v. Om aftenen skulle jeg lige høre, hvad der var kommet på båndet - oh ve. Ikke en lyd kom der ud af apparatet. Jeg havde glemt at tænde for mikrofonen. Ugen efter - på'en igen.

Det er vort ønske at kunne markere os noget mere, dertil har vi brug flere af vore medlemmer, der vil være med til at udføre et stykke arbejde. Det kunne f.eks. være hjælp til at få en udstilling op at stå. Det kunne være i en endnu større grad at være behjælpelig med at indsamle stof og at bearbejde stoffet. Vi vil også gerne have en større agitation

blandt vore medlemmer for at skaffe endnu flere medlemmer.

Meningsfyldte medlemsaftener kræver foredragsholdere, som ikke er til at opdrive, uden det koster penge. Vi vil gerne fortsætte med mindst to lokale gæster hvert år, men det er et begrænset klientel, der kan behandle rent lokale emner. Derfor må vi ty til andre foredragsholdere, og de koster som sagt penge.

Hvidovre lokalhistoriske Selskab vil gerne opfattes som et seriøst foretagende. Vi er også parate til, som der står i vore vedtægters formålsparagraf, at udbrede kendskab til og vække interesse for Hvidovre Kommunes lokalhistorie. Hertil har vi megen brug for vore medlemmers hjælp, ligesom kommunen også gerne måtte hjælpe f.eks. Arkivet med penge til et video-udstyr. Det vil kunne hjælpe os til at registrere tingene, når de sker. Ting, som om få år viser sig at være af lokalhistorisk værdi.

Jeg har deltaget i det årlige møde hos Dansk historisk Fællesforening og Sammenslutningen af lokalhistoriske Foreninger. Denne gang foregik møderne i Svendborg. Af de vigtigste ting, der foregik, kan jeg referere, at i begge foreninger blev der foretaget vedtægtsændringer, som gik ud på en anden måde at vælge formand på. For fremtiden vil den valgte bestyrelse konstituere sig selv og således vælge formand fra bestyrelsens midte. Begge foreninger skiftede navn, så Dansk historisk Fællesforening blev til Dansk historisk Fællesråd, og altså et rådgivende organ og ikke mere en paraplyorganisation. Sammenslutningen af lokalhistoriske Foreninger skiftede navn til Dansk lokalhistorisk Forening, med hvad det så indebærer.

Jeg vil gerne til slut oplyse, at vort Selskab for nylig havde 371 medlemmer. Det er ca. 12% mere end sidste år. Vort mål er at passere 500 medlemmer. Det går den rigtige vej.

Så vil jeg takke alle, der har medvirket i årets løb. Tak til bestyrelsen for godt samarbejde. Tak til Hvidovre Kommune, Biblioteket og Arkivet ved Poul Sverrild. Tak til jer alle sammen.

Jeg overgiver beretningen til videre behandling.

Per E. Hansen

En rejse i sort/hvid

Af Hans Chr. Thomsen

15.000 billeder. Det er sådan ca., hvad der i tidens løb har samlet sig af fotos på Hvidovre Lokalhistoriske Arkiv. 15.000!

De spænder over et langt spænd af tid og forestiller alt mellem himmel og jord, selvom der er undtagelser. Der er f.eks. ikke billeder af fødsel og død.

Nogle få af de 15.000 billeder foreligger samlet i ca. 10 familiealbum.

Det, der især springer i øjnene fra disse album, er en tendens til, at det er undtagelserne i livet, der er søgt fastholdt: Runde dage, bryllupper, fester af forskellig art, udflugter og ferier m.m.

De billeder, vi bringer i dette nummer, stammer fra ét af disse album, og vi har - her i den mørke tid - valgt at bringe nogle ferie-billeder.

En sort/hvid verden fra før microchips'en

Billederne er fra før 2. Verdenskrig. Det ses bl.a. af kvaliteten, formatet, og af at det er sort/hvide fotos.

Formatet er 8 gange 11, hvilket er mindre end gennemsnitsstørrelserne i dag. På samme måde har verden i et fotoalbum i dag også forandret sig i forhold til 1920'erne og 30'erne, idet den har fået farve på. Endelig er billederne fra en tid før de moderne kameraer med deres automatiske lys- og afstandsmålere styret af indbyggede minicomputere med deres microchips.

Oh, vandringsmand!

Ligesom mennesker er forskellige - og familier med for den sags skyld - er fotoalbum det naturligvis også. Og gud ske lov for det. Og det, der er særligt for nogle af de følgende ferie-billeder, er deres **romantisk** farvede temaer.

Romantikken falder jo tidsmæssigt i slutningen af 1700- og begyndelsen af 1800-tallet. I litteraturen er der tale om f.eks. Goethe i Tyskland og Oehlenschläger i Danmark. Inden for malerkunsten er den tyske maler Casper David Friedrich et centralt navn. Han studerede forøvrigt en tid i København.

Et yndet motiv for malerne var vandringsmanden i naturen. Blickers "Hosekræmmer", der vandrer på heden, har træk fra den periode, ligesom figuren dukker op i hans digtsamling "Trækfuglene": "Lyt og, o Vandrer..." f.eks.

Det der var typisk for den romantiske malerkunst var kontrasterne og dramatikken i billederne: Det lille menneske over for den mægtige natur, de lysmæssige kontraster og de ofte glødende farver. Herigennem søgte malerne at skildre deres indre stemning gennem den ydre natur - naturen var et sindbillede.

Den hjort, der i dag brøler ved skovsøen i så mange danske hjem, er en udløber af denne malerretning. Inden for f.eks. landskabsarkitektur kan man henvise til Al-

bertslund, der har et arkitektonisk designet stykke romantisk natur. Det kan beses fra f.eks. Holbæk-motorvejen, som et "bjerg" der rejser sig i et ellers fladt landskab, og der er søer og snoede stier omkring bjerget.

Det blide Danmark

Den romantiske malerretning slog ikke igennem i Danmark. Det havde mange årsager, men en af dem hang måske sammen med den manglende dramatik i det danske landskab. En romantisk maler ville i al fald ikke have haft mange chancer i Hvidovre. Det havde en helt igennem udramatisk natur. Uegnet til at male, men velegnet til at pløje. "Himmelbjerget" i det jyske er mere et bjerg af navn end af gavn. Hvis vi sætter Bornholm i parentes er det faktisk kun Møns Klint og Stevns Klint, der har maleriske kvaliteter

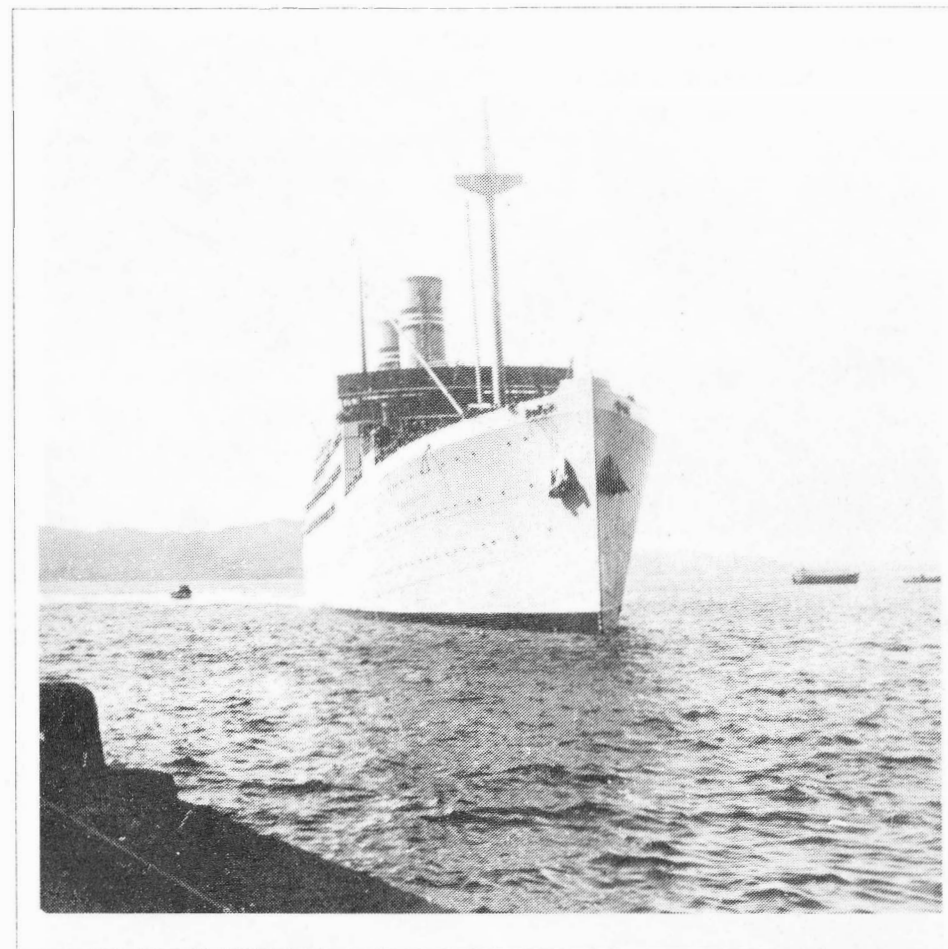
af romantisk art. De to sidstnævnte lokaliteter er forøvrigt rigt repræsenteret i de fleste album, og de var yndede rejsemål i 1920'erne og 30'erne. I f.eks. Avedøre Grundejerforenings protokol fra 1920'erne dukker de også op som rejsemål. Overhovedet har romantikken formodentlig mere end

nogen anden kunstretning opfanget vores syn på, hvordan et rigtigt stykke natur skal se ud, når det skal være.

Næ, skulle man se en natur, der ville noget, måtte man rejse udenlands, og det er netop hvad vor rejsende gjorde engang for mange år siden.

Fortsættes →

Rytterskoledagene i september var en publikumssucces

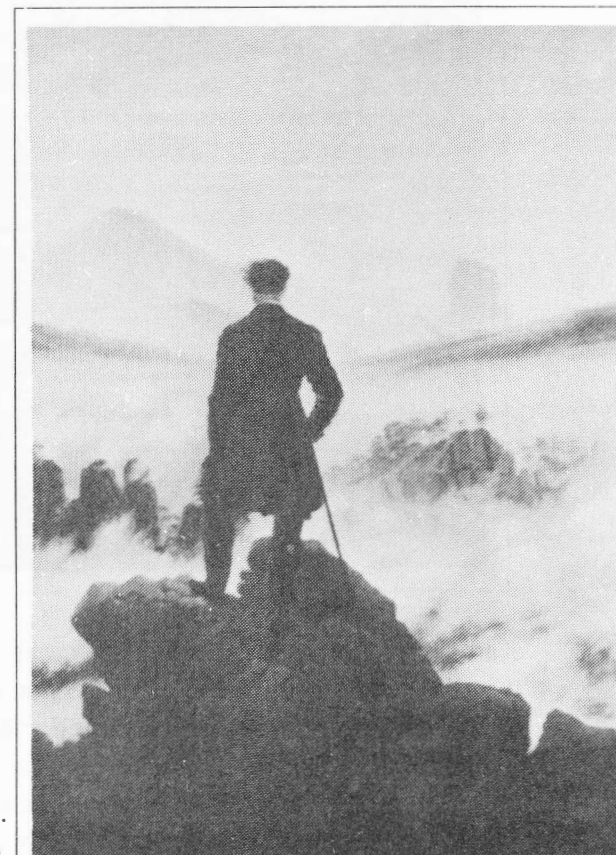
Rejsen foregik formodentlig med skib, og målet var Norge. Den flotte passagerdamper er dog ikke rejseskibet. På bagsiden af billedet står der: "Norges største Amerikabåd D/S Stavangerfjord". Men flot er den i alle tilfælde, med en stævn som et øksehug, to skorstone og ankrene oppe. Et stykke civilisation i norsk natur, parat til afgang.

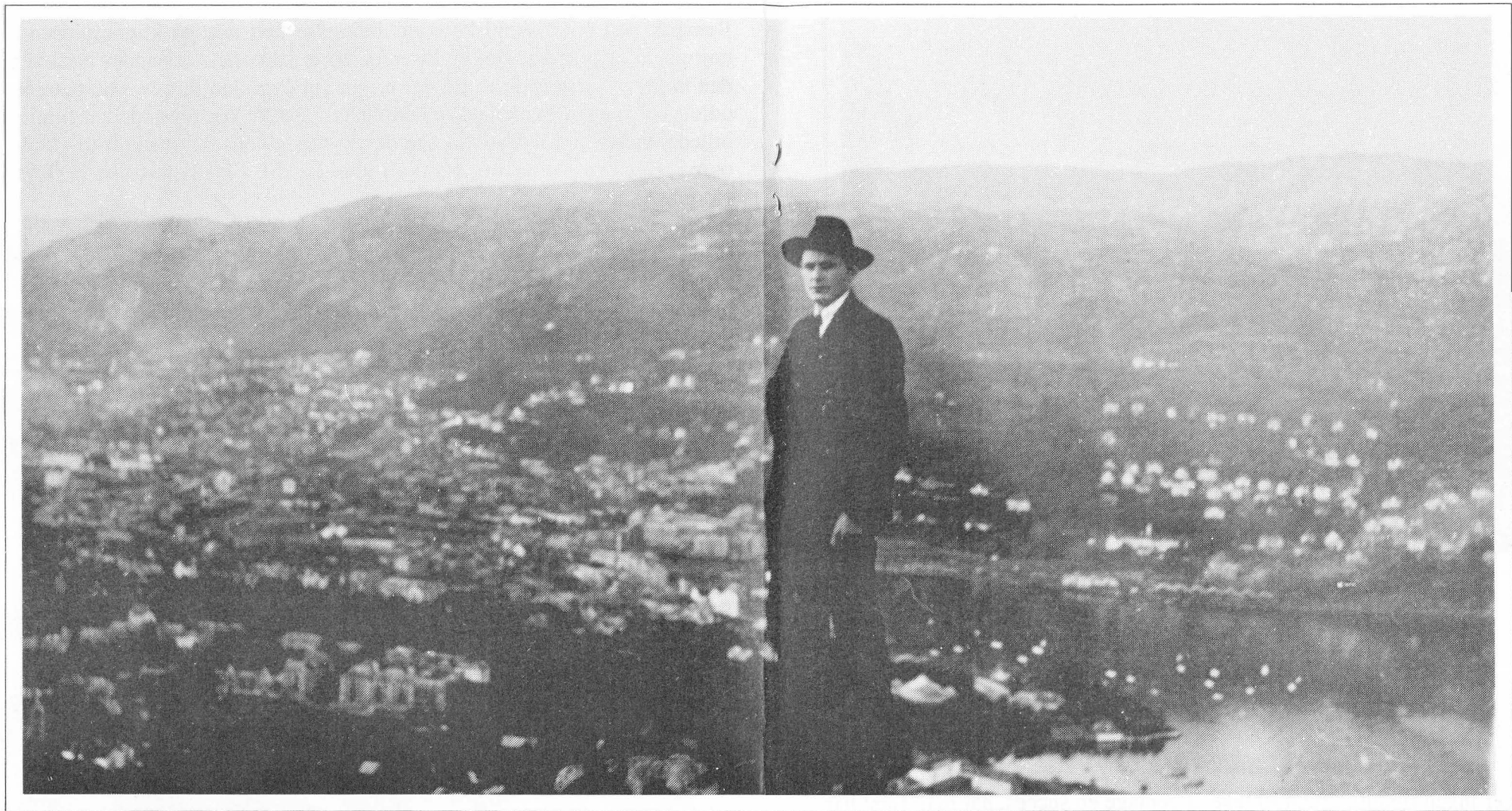
Bemærk den mikroskopiske sorte skikkelse helt ude på klippespidsen i højre side af billedet. Det civiliserede sorte jakkesæt forsvinder næsten i den massive forstenede natur, der hæver sig over den lille by ved fossens udløb - et fnug af et menneske i en mægtig natur. Vor rejsende har fundet billedet væsentligt nok til at købe det og sende det som postkort til Hvidovre: "Her faar Du et fint Postkort som jeg fik i en Forretning her...Se Norges Skønhed".

Billedet må forøvrigt have krævet lige så megen planlægning som et maleri, og have taget sin tid at få i kassen.

Prøv at sammenligne med den romantiske maler Caspar David Friedrich's billede af vandringsmanden "Wanderer über dem Nebelmeer". Der er motivet også: menneske/natur.

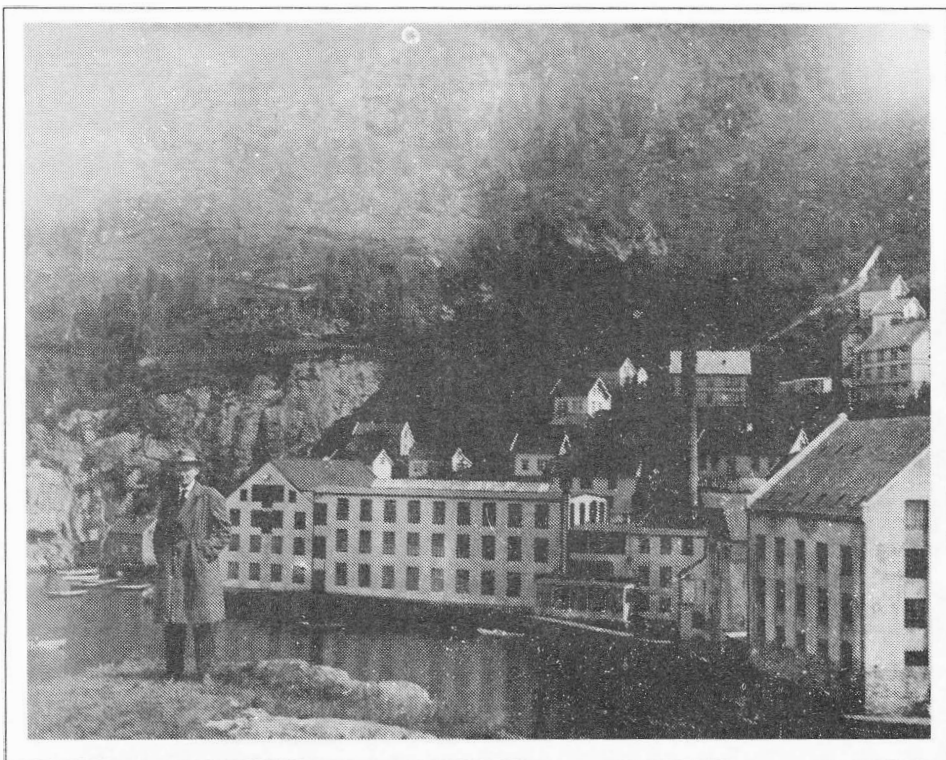

Caspar David Friedrich's
"Wanderer über dem Nebelmeer".
o.1808

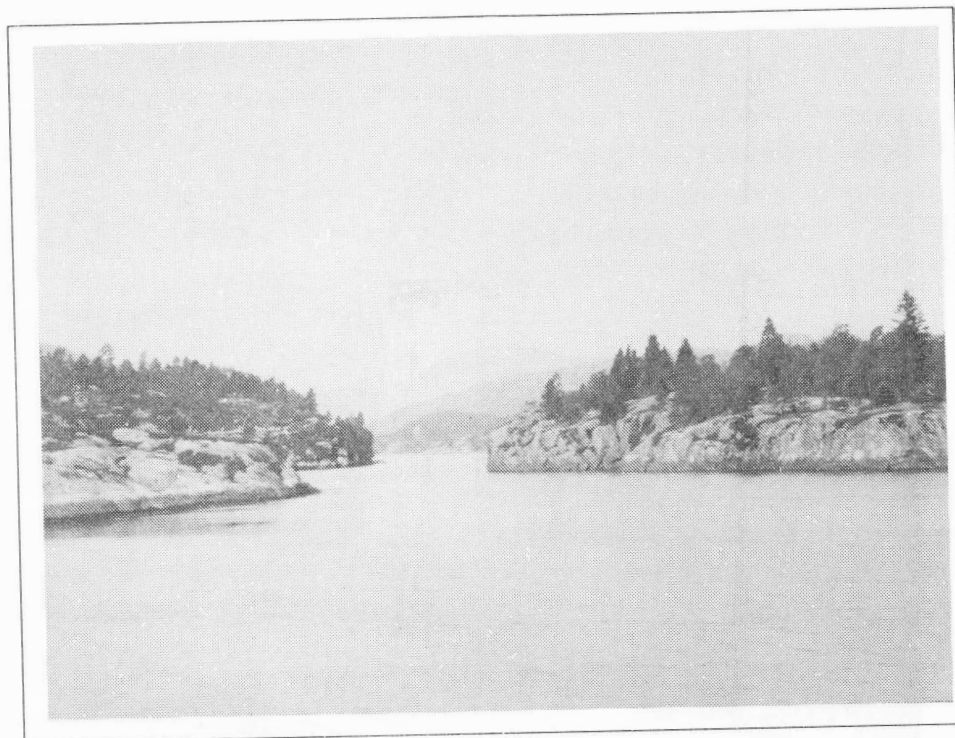

Kan man ikke konkurrere med de professionelle fotografer, kan man i det mindste lade sig inspirere af dem. Vor vandringsmand har arrangeret sig allerøverst på et bjerg, og langt under ham folder civilisationen sig ud. Som på Friedrich's maleri har han jakkesæt på - man er pænt klædt på, når man går til fjelds. I de romantiske malerier havde de ensomme skikkelser ikke hat på. Hvis de havde, ville malerne være forhindret i at skil-

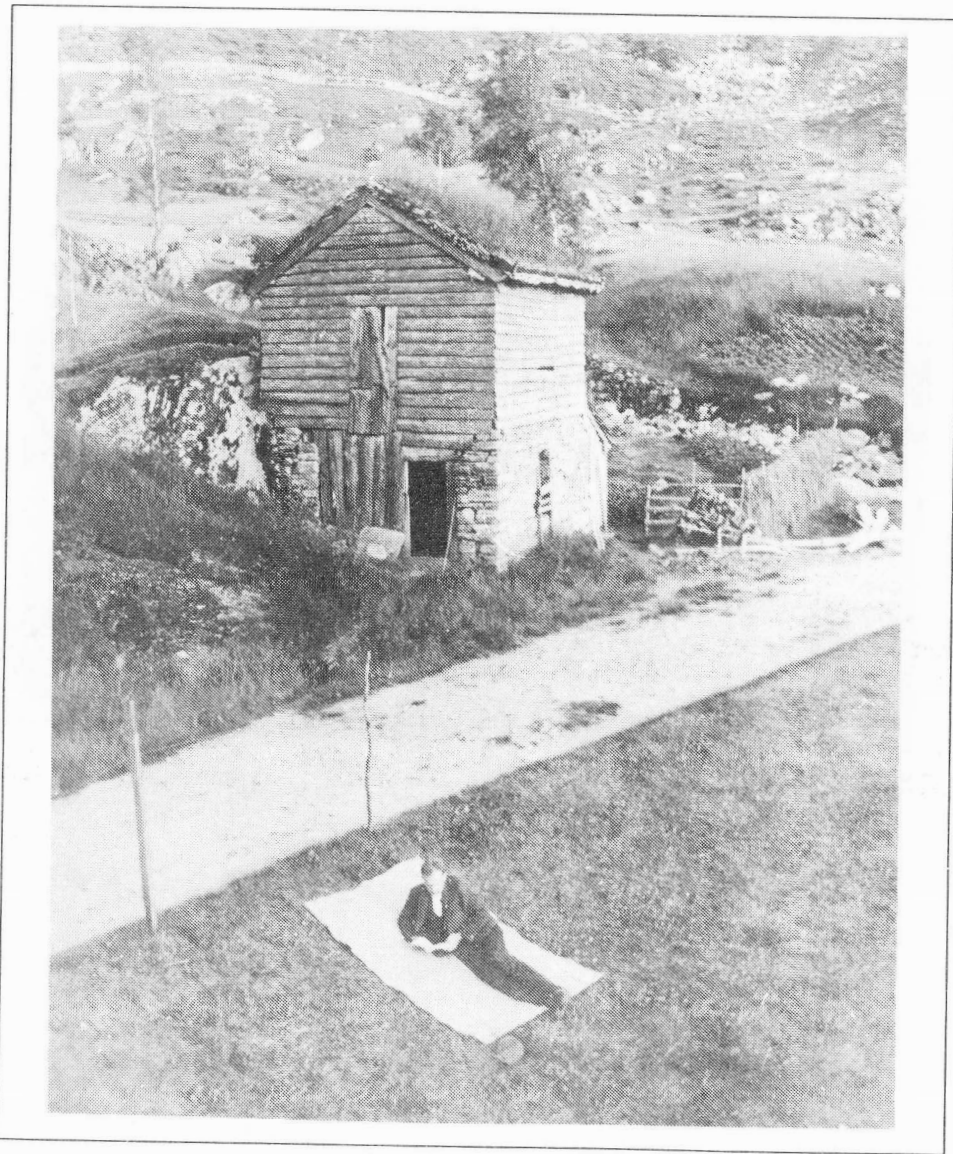
dre vinden, som den kommer til udtryk, når den tager fat i håret. Vor vandrer har drejet overkroppen i positur under en flot svunget hat. Han har også været optaget af motivet: menneske/natur, men han har også været optaget af at blive fotograferet. Derfor vender han ryggen til naturen - modsat Friedrich's vandrer. Men det er et dramatisk og suggestivt flot billede.

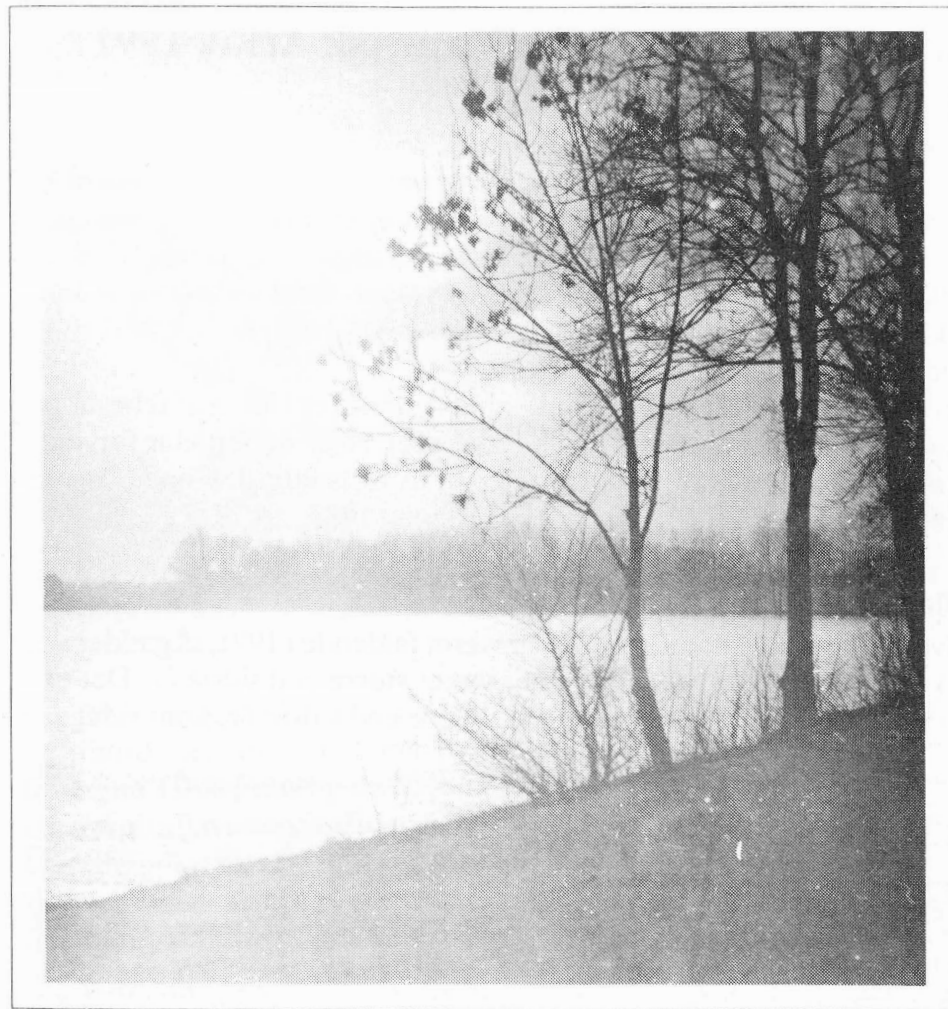
Der er ingen rimelig grund til ikke at gentage en succes, når man først har fået øje på den. Billedet har dog ikke helt samme dramatiske kvalitet som det forrige. Det skyldes delvist, at der er en væsentlig mindre højdeforskel mellem figuren og baggrunden, ligesom der er en mindre kontrast mellem kulturen og naturen. Det sidste har dog også tekniske årsager. Det falske lys, der er sluppet ind på billedet for længe siden, er især gået ud over naturen. På bagsiden af billedet står der: "I Baggrunden Salhus Fabrikker. Fjeldet bakom gaar næsten ret op", og det er svært at se, fjeldet.

Natur er der i Norge, og der er meget af den, og den er smuk. Klipperne aftager i toneintensitet, og vandet flyder bugtet mod perspektivets forsvindingspunkt. Det er som det skal være.

Oh, at hvile ud i naturens skød. Huset i baggrunden er af naturens egne materialer - træ og græstørv.
Ferien er ved at være forbi. Vor vandringsmand har fordybet sig i en bog, og på bagsiden af billedet har han skrevet. "Ak, du herlige Tid, hvor jeg mindes dig".

Hjemme igen har Danmark om ikke Norges naturlige dramatiske kvaliteter så dog sine mere blide ditto. Og når det kommer til stykket er det jo langt pænere: "Langt højere bjerge så viden på jord / man har, end hvor bjerg kun er bakke; / men gerne med slette og grønhøj i Nord, / vi danemænd tager til takke". Og ikke nok med det: "Vi er ikke skabt til højhed og blæst, / ved jorden at blive, det tjener os bedst", skrev Grundtvig 1801. Men hvorom alting er, så har vor rejsende haft sans for det æstetiske - Er det mon Damhussøen, eller Rebæk Sø i modlys og med skyer og træer, vi ser?

Årsberetning for Lokalhistorisk Arkiv 1991

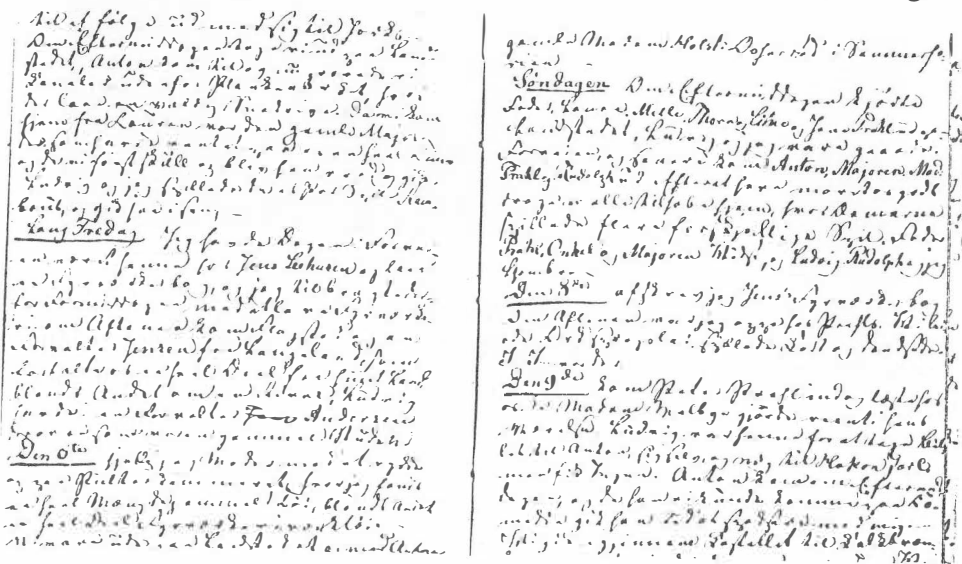
Besøgende

Antallet af besøgende har været noget lavere end i forrige rekordår. Faldet kan helt henføres til de påtvungne lukkeperioder her i efteråret, for frem til udgangen af september var besøgstatistikken en smule over tallene fra sidste år, men naturligvis kan det mærkes, at der holdes lukket i flere måneder. I alt har der været 414 besøgende i 1991 mod godt 500 i 1990.

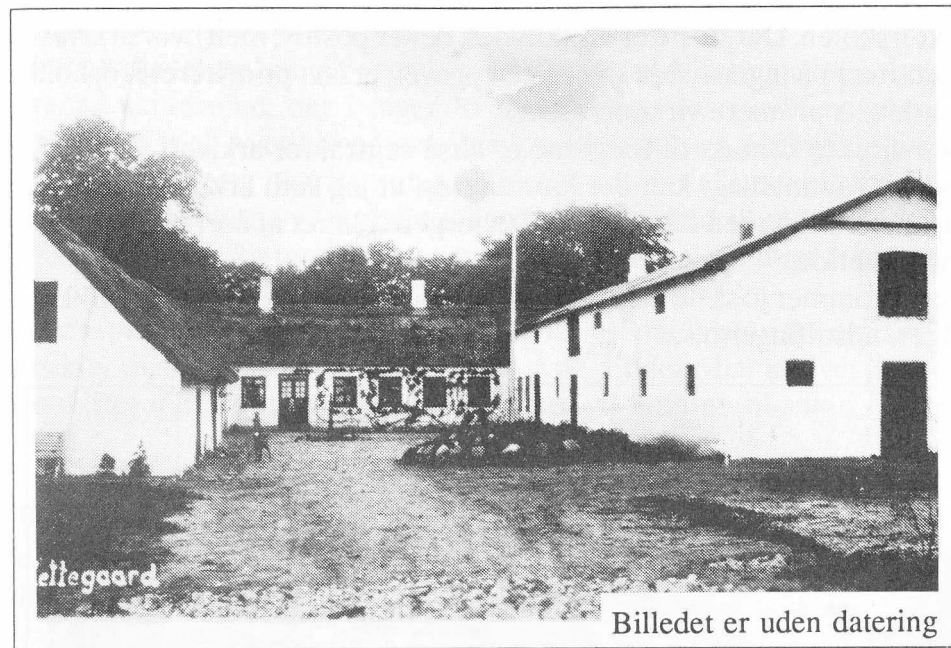
Trods det, at arkivet næppe kommer til at åbne før i løbet af februar på grund af ombygningerne i Medborgerhuset, så er det en klar forventning, at besøgstallet i 1992 kommer til at fortsætte den opadgående linie, der har været den ubrudte norm siden 1987.

Afleveringer

Hvor besøgstallet naturligt nok har været faldende i 1991, så gælder det ikke afleveringerne, der i antal har været større end sidste år. Det er i alt blevet til godt og vel 80, cirka 10 flere end sidste år. Som tidligere

Hagbard/Waldemar Busch's dagbøger fra 1840'erne er blandt arkivets vægtigste afleveringer i år.

Billedet er uden datering

har afleveringerne varieret meget i omfang, men der har været nogle ekstraordinært store imellem. En enkelt aflevering omfattede således flere end 1.200 fotos og ca. 25 8 mm film.

En enkelt aflevering skal jeg omtale særligt, da den er noget usædvanlig. Det drejer sig om 5 dagbøger fra 1840'erne, skrevet af Hagbart Busch, der købte Bredgård i Hvidovre. De er meget omfangsrige og giver et detaljeret billede af livet i en landbrugsfamilie, der økonomisk og socialt lå en del over gennemsnittet. De afventer en transskription, før det kan vurderes, hvordan de skal formidles, men de ser umiddelbart ud til at være ret usædvanlige alene i kraft af deres omfang.

Foredrag

Det er i løbet af året blevet til 22 foredrag, hvor jeg som arkivar har haft lejlighed til at fortælle om vores lokalhistorie. Det er først og fremmest i foreningsregi, men jeg har også haft besøg af enkelte skoleklasser i

Rytterskolen. Det sidste er en aktivitet, der er positiv, men hvor arkivets ressourcer på ingen måde slår til, så opgaven er lavt prioriteret i forhold til arkivets primære virkeområder.

Den direkte kontakt til borgerne er altså central for arkivets virksomhed, og sammenlagt kan det konstateres, at jeg som arkivar har stået ansigt til ansigt med flere end 1.200 borgere i løbet af året i en formidlingsituation.

Dertil kommer jo så de mange, der formidles passivt til gennem artikler, bøger, udstillinger o.s.v.

Arkivet har medvirket ved arbejdet med Hvidovre Rutebilers historie.

Foto 1972

Udstillinger

Arkivet har i år produceret en udstilling om Hvidovres skolehistorie, en udstilling, der har været vist på Sønderkærskolen og på Rytterskolen. Den vil senere komme op på flere af Hvidovres skoler. Dertil kommer, at arkivet har haft to ældre udstillinger ude i løbet af året.

En styrkelse af udstillingsvirksomheden ville være ønskelig set i lyset af efterspørgslen, men en målsætning på mere end en udstilling om året vil være helt urealistisk.

Udgivelser/Skriftlig formidling

Hovedudgivelsen har i år været Hans Thomsens glimrende bog, Avedøre på skillevejen, der bruger to foreningers historie til at give et signalement af Avedøre på overgangen fra landbrug til forstad. Dens markedsføring og distribution er blevet lidt ramt af arkivets flytning, men medlemmerne vil forhåbentlig alle få lejlighed til at afhente den på arkivet eller Rytterskolen, idet der er et gratis eksemplar fra Lokalhistorisk Selskab til alle medlemmer.

Arkivet har videre leveret materiale til vores lokalhistoriske tidsskrift, artikler til andre blade og til Hvidovre Avis. Endelig har arkivet lige før årsskiftet fået trykt en postkortserie, der vil komme til salg i foråret 1992.

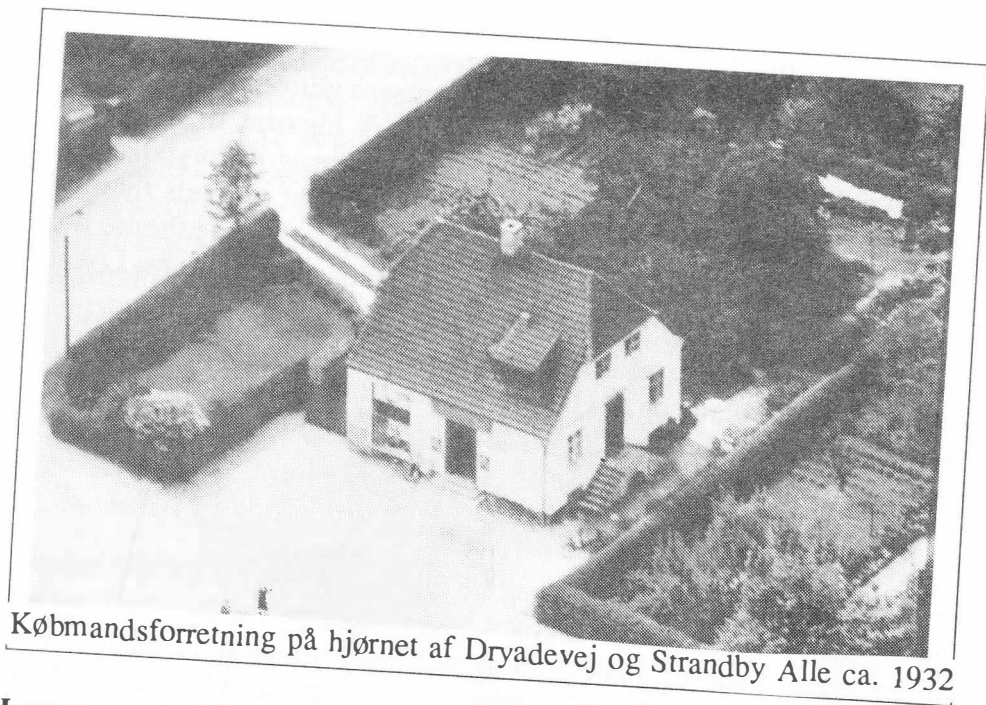
Rytterskoledagene

er blevet beskrevet, men jeg skal lige nævne, at arrangementet naturligvis også tærede en del på arkivets ressourcer, men set med arkivøjne var det en stor succes, både som formidlingsarrangement for lokalhistorien, men også i form af afleveringer til arkivet. Jeg vil arbejde hårdt for en gentagelse af de kulturhistoriske dage i 1992 og gerne med et bredere og endnu større program. Det ville være herligt, hvis det kunne blive en fast institution i det lokale kulturliv.

Kommende udgivelser

Arkivet har modtaget en transskription af de ældste dele af Hvidovre kirkebog, udført af selskabets medlemmer, Ernst Cortsen og hans frue. Det er arkivets hensigt at lade det grundige og meget omfangsrige manuskript udgive i løbet af 1992.

Jeg skal videre oplyse, at arkivet har været inddraget i tilblivelsen af en spændende bog om Hvidovre Rutebiler, som Sporvejshistorisk Selskab udgiver sidst på vinteren. Det er en stor og grundig beskrivelse af vores rutebilhistorie med mange sidelys på lokale begivenheder. Det bliver en rigtig lokalhistorisk bog om det nu hedengangne selskab, som de fleste Hvidovre-borgere havde et forhold til. Vi håber, at det bliver muligt for Lokalhistorisk Selskab at tilbyde medlemmerne bogen til en favørpris.

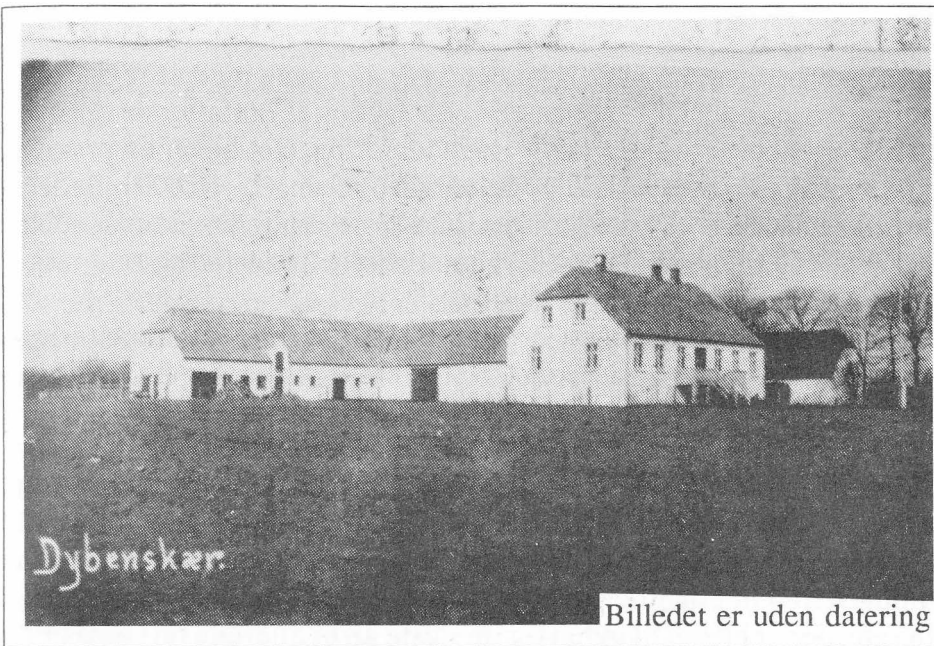
Købmandsforretning på hjørnet af Dryadevej og Strandby Alle ca. 1932

Igangværende aktiviteter

Arkivet er involveret i skabelsen af et egnshistorisk teaterstykke i samarbejde med egnsteatret Vestvolden. Det bliver et forhåbentlig anderledes stykke om den lokale befolkning i slutningen af 1700-tallet. Efter planerne skal det opføres først på året i 1993.

Andre opgaver

Som det vil være mange bekendt fra Hvidovre Avis, pågår der et kommunalt projekt med navnet "et kønnere Hvidovre". Det første resultat af dette projekt kan allerede ses på Hvidovre Stationsplads, og den næste indsats er blevet gjort omkring Hvidovre Torv. Her har arkivet været inddraget i planlægningsarbejdet, og det er min forhåbning, at inddragelsen af den kulturhistoriske dimension i sådanne opgaver vil vise sig at være et plus for opgaveløsningerne. En anden opgave, som jeg har været inddraget i, har været introduktionen af nye kommunale medarbejdere til Hvidovre. Det er jo væsentligt,

Billedet er uden datering

at kommunens medarbejdere har et indgående kendskab til det lokalsamfund, de skal virke i, og her er lokalhistorien med til at give et bredere og mere dækkende indtryk af Hvidovre.

Arkivets flytning

Som omtalt og som annonceret i Hvidovre Avis er arkivet lukket her ved årsskiftet. Det er den anden lukkeperiode i 1991, og det er naturligvis ikke noget, jeg er glad for. Men resultatet af denne sidste lukkeperiode vil være synlig omkring februar, hvor arkivet vil flytte op på første sal i Medborgerhuset.

Den største gevinst ved flytningen vil være publikums forbedrede adgang til arkivet. Nu skal man ikke længere igennem skrankeområdet, men kan komme direkte til arkivet oppe på balkonen enten fra forhallen eller inde fra udlånet.

Flytningen skulle også gerne sikre arkivet den længe savnede hyldeplads, så det ikke længere er nødvendigt at placere arkivalier på gulvet, som det har været virkeligheden gennem de sidste to år.

EDB

Endelig kan arkivet nu i det kommende år gå i gang med at registrere samlingerne på edb. Det er en anderledes og nok så omfattende opgave som bibliotekets netop gennemførte inddatering. Det bliver en proces, der vil strække sig over adskillige år, når de omkring 15-16.000 billeder, mange hundrede kort og tegninger, håndbogssamlingen, kopisamlingen, de godt 1.000 lydbånd og ikke mindst alle arkivalierne skal registreres elektronisk.

I modsætning til biblioteksregistreringen skal hele arkivets inddatering udføres manuelt, så det drejer sig om 100.000'er af ord, der skal skrives. Gevinsterne ved at registrere på edb ligger på flere områder. Dels bliver søgeprocesserne langt lettere, når man ved at søge på et enkelt ord får oplysninger frem på skærmen om, hvad der findes af materiale om emnet, hvad enten det er arkivalier, billeder, lydbånd eller film. På noget længere sigt bliver der også mulighed for at søge i andre arkivers samlinger fra det enkelte arkivs anlæg. Lokalarkivernes registreringsprogram, der er blevet til inden for de sidste år, er allerede nu i funktion på ca. 35 af landets arkiver.

Generelt

Det har været et atypisk år for Lokalhistorisk Arkiv, hvor flytteplaner og bibliotekets inddatering har påvirket aktiviteten kraftigt, men hvor både indsamlings- og formidlingsvirksomheden har fungeret optimalt. Så alt i alt et godt år for det lokalhistoriske arbejde, og et år, hvor det, trods de praktiske vanskeligheder, trods alt peger frem mod endnu mere aktivitet, større og bedre samlinger og kontakt til endnu flere interesserede borgere.

Arkæologi

Hvidovre Lokalhistoriske Selskab vil gerne gøre opmærksom på et arrangement, der finder sted uden for Selskabets rammer. En del af Hvidovres historie er den, som arkæologerne tager sig af. Og i den forbindelse er der et arkæologisk "træf" i marts på Medborgerhuset. Tilstede vil være Arkæologisk Forening for Københavns Amt, medlemmer af Arkæologisk Forening "TVÆRPILEN" samt Poul Sverrild fra Hvidovre Lokalhistoriske Arkiv.

Hvis man har fundet flinteredskaber, eller andet, i sin have, på sin grund, i området f.eks. ved åen, ved vandet, eller når der blev foretaget udgravninger, så er muligheden der nu for at få en snak om det. Samtidig er man med til at få kortlagt nogle hvide arkæologiske pletter i Hvidovre, idet arrangementet også handler om at få registreret findestederne. Hvis man er forhindret i at komme vil arrangørerne også være glade for en opringning. Det kan ske på tlf.: 31 78 23 98

Mødet finder sted:

Lørdag d. 7 marts 1992
kl. 10.00-15.00
Bibliotekscaféen
Medborgerhuset

Medlemsmøde

Svend Hansen, Hvidovre vil fortælle om et liv på de 7 Verdenshave. Han har sejlet med sejlskibe. Han har været jorden rundt 3 gange. Han er blevet sejlet agterud i Shanghai, hvor han levede i et 1/2 år. Han ved noget om livet på skibene, og har anduvet Staterne, Australien, Østen og - ja, kom og hør.

Af hensyn til servering bør man tilmelde sig arrangementet senest
onsdag 11. marts 1992

på Rytterskolens telefonsvarer

tlf. nr. 31 47 34 44

Der kan godt gå et lille stykke tid fra man har ringet op, til telefonsvareren kobles til - men hav tålmodighed.

Det eneste man skal gøre er at oplyse navn, antal personer, og om der ønskes te eller kaffe. Det er ganske enkelt og ligetil.

Mødet finder sted:

Mandag d. 16 marts 1992 kl. 19.30
Bibliotekscaféen
Medborgerhuset

Medlemsmøde

Arkivar Poul Sverrild og bestyrelsesmedlem Lisbeth Magnussen viser gamle og nye lysbilleder i April.

De lysbilledeshows, der hidtil har været vist i Selskabet har alle været tilknyttet projekter af forskellig art. Dette lysbilled-foredrag vil adskille sig herfra, idet det tager udgangspunkt i billedarkivet, der som nævnt andet steds i dette nummer af bladet, indeholder omkring 15.000 billeder.

Inden for de sidste 2 år er billedarkivet blevet forøget med 2.000 nye billeder.

Af hensyn til serveringen bør man tilmelde sig arrangementet senest

onsdag den 1 april

På Rytterskolens telefonsvarer

tlf. nr. 31 47 34 44

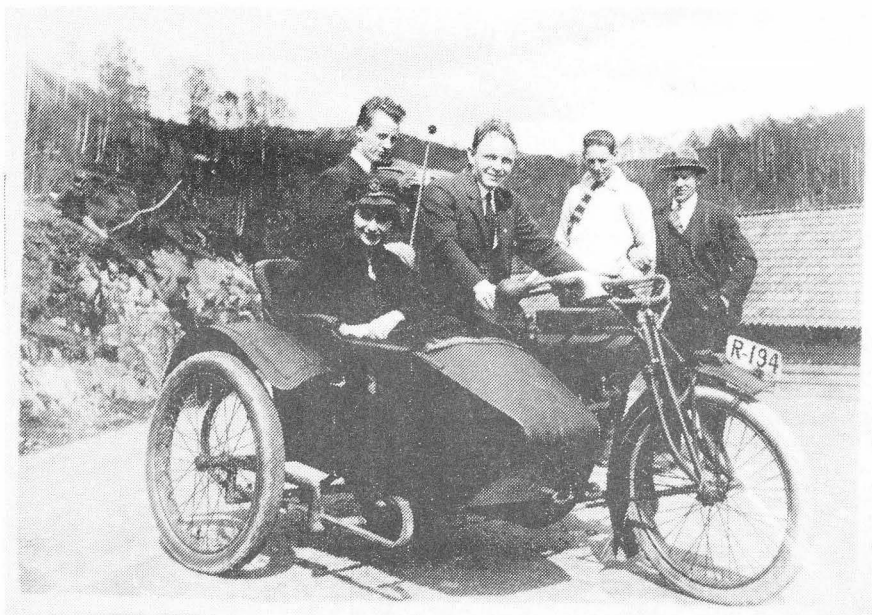
Der kan godt gå et lille stykke tid fra man har ringet op, til telefonsvareren kobles til - men hav tålmodighed.

Det eneste man skal gøre er at oplyse navn, antal personer, og om man ønsker te eller kaffe. Det er ganske enkelt og ligetil.

Mødet finder sted:

Mandag d. 6. april 1992
kl. 19.30
Bibliotekscaféen
Medborgerhuset

bag- siden

"Et Billede endnu fra Heldal. Jeg styrer og bagved sidder min Kamerat og spiller. I Baggrunden Eieren af Motorcyklen og Sønnen i Huset. Ved Siden af ham en Dansker (Møller). Ved Siden af mig vores Kasserers Kjæreste (en nordlandsk Dame, 22 Aar)."